

Proprietar: V. d. Iul LUDOVIC VAKAR

Redactor responsabil: VICTOR RÉSZEGH

CSIKI LAPOK

(ZIARUL CIUCULUI)

Az Országos Magyar Párt újévi kiáltványa a romániai magyarokhoz.

Bethlen György gróf, a Magyar Párt országos elnöke az alábbi kiáltványt intézte az újév alkalmából az itt élő magyar lakossághoz.

A törvényhozási választások lezajlottak. Elérkezett az ideje, hogy azoknak eredményét mi is számba vegyük.

A magyarság bülske lehet arra, hogy ezt az újabb kemény erőpróbát hogyan állotta meg. Magatartásával fényesen megcáfolta azt az állítást, hogy nem ismeri fel az idők súját, hogy nem eléggé fegyelmessé, hogy nem tart össze nemzetképviseleti szervezésében: a Magyar Pártban.

Megmutatta, hogy tömör egységben elszántan és még a leg súlyosabb áldozatoktól sem riadva visese, küzd sorsának javulásáért és azért, hogy ősi nemzeti-ségét megtartva, mindenki veli testvéri békében mint egyenlő jogú polgár élhesse az országban.

A választási küzdelem nehéz volt. A siker még fényesebb lett volna, ha számos megyében nem sér-tették volna meg a törvényeket. A választói igazolva-nyok kiosztása, a szavazókörök beosztása sérelmes volt reánk nézve. Sok helyen elvették a már kiosztott vá-lasztói igazolványokat és minden idők nélkül megaka-dályozták a magyar választók tiszteletét, hogy szava-szassanak.

Dz megtörtént ezenfelül az is, hogy a választás eredményének meghamiltatása végett, hűséges ma-gyarjaink közül sokakat fenyegettek, védteleneket tett-leg bántalmaztak, súlyos sérüléseket okoztak nekik, sőt még emberélet is esett áldozatul az alkotmányos jog gyakorlásának. Kívárujuk, hogy a törvény igazságos büntetése suttja a jogrend sértőit.

Össinte együttérzésünk kíséri azokat, akikre a sors rendelése nemzeti védelmi küzdelemben súlyos vagy az elképzelhető leg súlyosabb áldozatot mérte.

A legnagyobb tiszteletre méltó példaadásunk le-begyen mindnyájunk előtt.

Annál szomorubb és elítélendőbb azon megtéve-lyedett magyarok viselkedése, kik ugyanakkor, amikor a becsület egyetlen kötelességet szabott mindnyájunk-nak, ennek teljesítése helyett, kényelemből, anyagi érdekből gyávaságból, vagy gyengeségből testvéreik ellen az ellenféllel szövöttek. Vajha a magyarság tulnyomó többségének példája, hűs viselkedése meg-szégyentené a leg súlyosabb bűnök elkövetőit és ara-ndisan őket, hogy tudatára ébredve áruásuknak töre-kedjenek, hogy jóvátégyék cselekedetüket és ezután fokozottan igyekezzenek megérdemelni a testvéri meg-bocsájtást.

A földi megpróbáltatások nem ok nélküliek és nem hiábavalók még akkor sem, hogyha látásólag ilyenek-nek is tünnek fel előttünk. A történelem megtanít arra, hogy nagy események nem lehet áldozatok nélkül szol-gálni és győzelemre vinni. A lefolyt választások súlyos harcokban dicsegetreméltó módon megállított helyüket, pedig társan az összes politikai csoportok közül egyedül csak mi nem küzdöttünk pártérdekért és a kormány-batalomért. De ehelyett mindnyájunkat ugyanazon szent eszme hatott át és képeztett a fokozott kitartásra, erőfeszítésre és ez segített ahhoz a sikerhez, amely súlyunkat és jelentőségünket növeli és befelé is tiszte-letet kell kivívjon számunkra.

Nem tudhatjuk, hogy mit hoz a közel jövő, sor-sunk javulásat-e, vagy pedig még az eddigieknél is súlyosabb megpróbáltatásokat? Azt sem tudjuk, vajjon a magyarság megválasztott törvényhozóinak lesz-e al-kalmuk arra, hogy a kötelességüket teljesítsék? Anon-ban bármi is történjék, nem hiábavaló az eredmény, amelyre bülskén hivatkozhatunk most és ezután is.

Igérem, hogy mi a megválasztottak még fokozot-tabb áldozathozatallal igyekeznek viszonzani az irányunk-ban megnyilvánult egyöntetű bizalmat és támogatást.

El nem csüggedve, sőt megerősödvé és küzdel-münk sikerébe vetett megingathatatlan bizalom érzésé-vel, a legnagyobb elismeréssel, köszönettel és hálával elteve köszöntöm az újév kezdetén nemsethü magyar testvéreimet.

Ciuj—Kolossvár, 1938 január hó 8-án.

Gróf Bethlen György,

az Országos Magyar Párt elnöke.

NŐI KALAPOK
KÉZIMUNKA ANYAGOK
ÉS ELŐNYOMTATÁS
ASZUR! ENDLI!
GÁBOR ÁRONNÉ-nál, CSIKSZEREDA (M.-CIUC)
 Dr. Zakariás Testvérek házában. 20—26

Megint a revíziós mese.

A Magyar Pártok a választásokon elért sikere még mindig foglalkoztatja a közvéleményt. Tízazegy párt ontotta a kortesanyagot ebben a vármegyében s nehéz volna leírni mindazt az ígérethalmast, ami egye-nesen a földi menyországot ígérte ennek a népnek, ha az ismeretlenebbnél ismeretlenebb román pártok listá-ira szavaz. A nép pedig oda szavazott, ahol nem ígér-tek semmit. Oda husta sziv. anyanyelve, faja iránt érzett kötelessége, kisebbségi társának átérzett öntudata. Ez termelte ki azt az 52 százalékos többséget, ami előt meglepődve némultak el egy pillanatra az összes román pártok vezetői. Dz csak egy pillanatra tartott az elnémulás. Mert a választások eredményét máris kritizálják, magyarázzák. Ez a magyarázat pedig a tények, a tárgyi bizonyítékok minden jogalapját nélkül-özö vádaskodások formájában nyilatkozik meg. Ebben a faji öntudat tultengéséből kavargó világban hiányzik az eredménytől a faji érzésnek a józan éss tárgylagos okfejtésével elvitathatatlanul kimutatható szerepe. Ez, csakis ez a magyarsáta az eredménynek és nem az a revíziós dajkamese, melyet a Gaseta Ciucului hozott fel annak szépitésére. A gyergyói laptárs abban találja a magyarázatot, hogy szerinte a magyarpárti kortesak a közel revízió reményét csillagították meg választásá- előtt, azt mondvá, hogy O szország előtt a revíziónak egyetlen sálója az ő bejutásuk.

Hát ez a vádaskodás mind-a alapot nélkülöz. Ilyen hivatkozást nem is várunk volna a demokrácia jegyében olykor annyi bátorsággal megnyilatkozó gy-ergyói laptársától. Ok is itt elne: köztüünk s látjuk, tud-ják, hogy ez a nép nem álmogozik revízióról. Tzenki-lencéve keresi jogait, életfeltételeinek orvonyesítését a mai állam keretein korlátain belül s ennek biztosítá-sára küldi a parlamentbe kérvényeit, hogy e népnek a békeeszközökben biztosított jogait az arra legilleté-kebb államfényesektől kiköveteljk. Jigalért, anyanyel-veért, lakolért való harca mindig a legtörvényesebb formák betartásával történt e fog történeti ezután is. Dz soha egy vezetője sem engedte arra, hogy a reví-zió gondolatát fűvesse ösötte, még a választási harc-otki mindent megengedő kortesfogásai között sem. A 19 éves kisebbségi sorsunk minden ígérethől való ke-serü kiábrándulása azonban kitépték a lelkekben a kisebbségi öntudatnak azon összetartó pillérét, mely a Magyar Pártot győzelemre segítette nemcsak itt, de or-szágon is a legutóbbi választásokon. Jelenre egyaver-smind, hogy a Szekelyföldön egyedül a Magyar Párt az, amelyiknek a jövőben életlehetősége van.

Tizenkilen esztendő óta egy egész új nemzedék alakult ki, amely a kultúrás román tanítók iskolái-ból a magyar élet viharzó nehézségeibe kilépett. A szavazópolgárok ez új nemzedéke a jelen választások alkalmával a helyes komolysághoz méltóan mutat-ta meg, hogy szivéből a hovatartozandóság érzését kiölni lehetetlen. Ez az új nemzedék nem ismeri a régi uralomnak sem előnyeit, sem hibáit s teljesen az új életkeretben felnöve, fegyelmazetten mutatott példát annak a néhány tévelygőnek, akik anyagi haszonért meggyőződésüket szegre akasztva, idgen pártok csat-tósaivá sz-gódték. Az ifjuság öntudatos fellépése, fe-gyelmazott akaratmegnyilvánulása fényes bizonyíték arra, hogy ezt a népet nem vezették titkos szándék-ok akkor, mikor saját kebeléből választott vezetőinek ügyét diadaira vitte.

Alapja, ami összetartotta: a föld, melyen egy-évezred óta élnek és az anyanyelv minden kötelékné-essentebb kapcsa az egyetlen magyarosható ok, ami az eredményt igazolja. Aki ezt nem hiszi, annak utolsó a háboru előtti idők választásaira, ahol ugyanez a jelen-ség mutatkozott meg a román tömegeknél. Választa-siunk hát minden vádat, minden alaptalan gyausítást, ami a revízió eszméjének kortesfogására való kiha-z-nálására vonatkozik. A romániai magyar kisebbség harca mindig megmarad törvényesnek, becsületese-nek, bármilyen államforma következzen is.

Apróságok.

Siránkozás „a szekely jellemtelenségről”

A választások után egyre több seldalmazás ér el a népet. A különféle pártok kortesai úgy állapítják meg, hogy jellemtelen a szekely nép. Végig hallgatta, átszórakozta a választási erőködéseket. Sokszor im-pozáns népgyűléseken fényes kereteket biztosított in-duló tehetségek szárnybontogatásának. Amit lehetett az adtak azt elfogadta. Talán ígéretekkel is elkötelezte magát. Végül pedig a szavazó fülke csendjében elő-vette a másik szekely esztét és szserint cselekedett. — Most mindesek miatt a jellemtelenség vádjába ke-veredett. — Hát először is a politika maga nem tar-tozik a legjellemesebb mesterségek köré. Est napo-ként van alkalomuk megfigyelni. Iakola példát látjuk annak, hogy az uralkodó faj embereiben mennyire változnak a meggyőződésük, a politikai elgondolások. Bamulatos mennyire a „buco-farék” nivójáig ér a

tömeg politikai fegyelmazottsága. — Ezen a szemtve-gen korasattól még sem lehet nézni egy kisebbségi népnek a küzdelemét. Egy uralkodó fajnak az a fény-űsös is megadatott, hogy úgy cserélegesse politikai hitvallását, mint más a fehérneműjét. Egy kisebbségi nép életének törvényei vannak. Ha a politika maga a karakter mestersege volna, akkor est minden magya-ráskodás nélkül megértené és nem nézné a jellem-telesség nézősségéből egy népnek fajához, kulturájához, az élet jogához való ragaszkodását.

Tíz esztendő: „Gaseta Ciucului”.

Gyergyói román laptársunk ujeesztendő napján ünnepeite fennállásának tizedik esztendejét. Szörény keretek között, négy oldalon jelent meg az első évtized munkásságát koronázó ünneplé szám, ami azt bszonyítja, hogy a vidéken a román sajtó helyzete sem rózsásabb, mint a magyaré. A „Gaseta Ciucului” tíz esztendejéhez nekünk is van néhány szavunk. Az utolsó tíz esztendő a kisebbségi magyar élet minden napján újabb nehézségeket, újabb akadályokat könyvelhet el. A román sajtónak az utolsó tíz esztendő gyűjteménye egész latináját képes a kisebbségek életlehetőségeire szűdött gyűjtőletnek. A jubileum napján nem tagad-hatjuk meg tehát elismerésünket a Gaseta Ciucu-ul-tól, amely mindig feltűnőmelkedett a kicsinyes indula-rok e ruhátágán. S nem tagadhatjuk meg elismerésün-ket a lap szerkesztőjéről, Teodor Anastasiutól, aki a vidéki román ujságrésznek valóságos iskoláját adta lapjában. Erdemeit csak az tudja kelőképpen értékelni, aki a Gaseta Ciucului-t az országban szertessé meg-jelenő román időszaki lapokkal összehasonlítja. A Ga-seta Ciucului változatos, nívós tartalmának összeállít-tása az ő érdeme s ugyancsak az ő érdeme az is, hogy lapjában soha nem hangzott el támadás vagy gyűlölködő szó a kisebbségek ellen. Mindig megtudta őrizni a lap higgadt tárgyilagosságát a kulturális kér-désekben s a testvéri együttműködés óhajának kihang-súlyozását sokszor igazolták a lapban megjelenő mű-fordítások, melyek a magyar irodalom gyönygszemeit olyan hűen adták vissza a románulnak. Petőfi, Ady, Gyóni leisebe íratott bele a román olvasó a Gaseta Ciucului-on keresztül akkor, amikor másfelől másas mennyikóvekel döngötték a román lapok e szellem-nagyaságoknak az ő életkeretek kőse szakadt utódait. Egy kicsit hálásak is vagyunk ezért a Gaseta Ciucului-nak s kívánjuk, hogy tanításával további hosszú éve-ken át szolgálja az együttélő népek kibékülésének a politika minden csaláftartáságtól mentes ügyét. — Tud-juk, hogy nehéz s egyre jobban nehezödő probléma lesz a mai időkben a megbékélés gondolatának a ge-ricas kihangsúlyozása s nagyon gyakran az olvasók elvezetésével is jár. Dz az idők során kialakul a hi-veknek az az élcsapata, melyre bizon lehet támasz-kodni s akikre átragad a szerkesztő bátorsága, hogy hűen helyt álljanak eisekért s az együttélő népek boldogulásáért.

HEGEDŰÓRÁKAT
 conservatoriumi módszer
 szerint, jutányosan ad:
SPRENZ GIZI, M.-Ciuc.
 Str. I. G. Duca (Gimnásium-uoca) 130.

HIRDETÉSEKET
 a legjutányosabb árak mellett
 felvesz
A Csiki Lapok kiadóhivatala

MODELL KALAPOK
 tíz naponként új formák első
 árban, megtekinthetők
VENCZEL TANÁRNÉNÁL
 Ugyanott készülnék minden-
 nemű női kalapok elsőrendű
 anyag használatával. Kalapok
 átalakítása a legrovidebb idő alatt.
 Merourea-Ciuc, I. C. Bratianu (Gimná-
 sium)-uoca 112. sz., a Sörház közelében.

Modern rabszolgák.

Amikor ezt a címet leírom lelkiszemeim előtt elővonnak sok sok millió ember egbekiáltó szenvedése és fájdalma. Ekkorul a szívem, amikor a becsapottak végeláthatatlan tömegén végig mezek. Akiéket a modern hussadik század csak az ígertekkel hagyott. A szörnyűség kecsében és sűrű-savarában meg reményük sem nyúlóság kecsében és vágyaik beteljesülésére. S a lelket remények és vágyaik beteljesülésére. S a lelket demagógia még mindig tüzei és ámitja őket. Milyen pokoli játékok és az ember soraikkal. S most aztan jubileumra késztetik. Világra szóló ünnepeket akarnak előkészíteni annak az emlékére, hogy az egyenlőség, szabadság és testvériség varázslatos jelszavai miatt milliókat küldtek a hársába. Jubileumát ülik annak a borsalmas ténynek, hogy egy országot a hamis jelszavak puffogatása közben börtönbe alakították át. Hogy a teremtő megöltöztetett verparával, az emberek nyugalmát elrabolták, az amugy is nehéz életet valóssággal lehetetlenre és elviselhetetlenre tették. Milliók kezűnek beieharogni kísérteties hangon a mindjobban sötétedő ketségbeeső éjszakába: Ave mors imperator „Lenin, Stalin” morituri te salutant. Halál őfelsége, aki testet öltöttél a halál éjszakájában a halálraíteltetett kösöntenek. A kétségbeesés adja ajkukra a szót. A végtelen orosz arénakon végeláthatatlan sorokban sorakosnak fel a modern rabszolgák a hársában csattog a kancsuka s a kényszer parancsszavára világra kúrtóknak a rabszolga sors menyei volíát. Csak az elbódított világ hiszt ezeket. Aki még el sem képelték a verfordót, amiben az orosz nép már évszázadok óta fárdik. Ha majd a hisztékenyek a spanyolok sorsára jutnak, akkor kiabrandulnak, de már késő lesz.

Megliszonyodva forogatom a történelem lapjait. Minden lapja csöpög a verdtől. Rabszolgák ártatlanul kiöltött vére festette komor pirosra akarcok ma a kísérteties vörös lángtengerben tobzó és füstölögő hárványoltárokat. A hataser esztendő emberiség esztendő küzdött, hogy évszázadok letűnt barbársága a kultúra és civilizáció örve alatt visszaterjen közénk. Mert a mai rabszolgák sorsa akárhogy is akarnék szepteni a dolgok az összehasonlításig hasonlít a reg letűnt századok pogány rabszolgáinak sorsához. Akkor is sorsuk rosszabb volt az állatokénál. Ma hasonlóképpen. Az ókor rabszolgájának nem volt joga az életnek. Ura minden pillanatban megölte mint az állatot. Az állatok védelmére akarcok napjainkban emberséges törvényeket hoztak. Az emberrel azonban nem törődtek. Aki jogtalanul megölt egy ökröt, annak nálaival kellett lakolnia. A rabszolgák legyilkolását nem tekintették büntetésnek. Közömbös dolognak tartották. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az a tény, amelyet a történelem fejt meg. Az egyik gazdag rómaiak mutattak egy festményt, amely egy kivégzést ábrázolt. A római kifogásolta a ver csorgását s hogy a művész megfelelő kezet nyerjen hívatott egy rabszolgát, kinek a művészt jelentetében levágatta a fejét. Az arénakban a gladiátorok egymást gyilkoltak az isteni nép mulattatására. A Kolosseumban Pompejus római veszt 42 000 embert öltet meg viadalaiban. S a szörnyű vérengzésben ez csak egy adat. Számítatlan ilyen adatot hozhatnánk fel. Minek?

A rabszolga ura jelenlétében nem beszélhetett. Szugáért is ostorcsapás kapott. Még ha akaratiannul is támasztott keményen büntetést. A rabszolgának mentelen felől testtel szolgált uradójának, hogy jobban érezze elégedetlen uradójának ülést, szu-asat. Gazdag urak, hársak őrszere rabszolgákat használtak. Láncsal a bejáromos kötöttek, mint manapság a kutyákat. Ha beteges lettek s mar semmi hasznát nem remélték belőlük kiteittek őket éhhálásra vagy pedig felaprították őket hársavak hársának. A gonoszítottak elkövetésére rabszolgákat használtak fel. S hogy a büntető töltésben maradjon, a büntény elkövetése után nyomban megölték a rabszolgákat. Ha a törvényszék előt a rabszolgának tanakodni kellett, először meiót kihanggatták volna blapára huzták es kegyetlenül elverték. Ahéában az egyik nepszakmialás alkalmavai rájöttek arra, hogy 20.000 szabad pogár mellett 400.000 rabszolga teljesített azo galatost. A rómaiaknál sota volt rosszabb a helyzet. Roma 1.200.000 lakosa közül 12.000 volt szabad pogár, a többi rabszolga volt. Egy urra adag 100 rabszolga jutott. Így ántak az ókor nepei, akik a műveltség legmagasabb fokára jutottak.

Hatalmas fölások beszélnek az emberi nyomorról, elnyomtatásról es kegyetlenkedésekről. Borszadob bizonyítékai ennek a segítségeltes kornak az évszázadokkal dacoló piramisok, amelyekkel minden keménysegük dacára már kikészített az idő. S hogy az ember ezekből es emlékekből soha ki ne fogyjon most Mosskva gondoskodik a rabszolgák millióival új évszázadokra emléket állítani az emberi elvetemültségnek.

Az orosz közműveknél három millió foglyot alkalmasnak. A rabszolgáknak nagy keletük van. A politikai foglyokat, mert ezekkel vannak nagyobbára tele az orosz börtönök, éppen úgy árulják es vásárolják az üsemek vesztől, mint az ó-korban. Az embereknek már kialakult piaci árak van. Ely egösszes és munka-bíró mérnök vagy mechanikus ára 200—400 rubel közt váltakozik. Es a legdrágább es legkeresettebb cikkek. Kevesebb fontos, amint már maga az ár is mutatja a közelmunkák. Szükség esetén azért, még esekert az emberekért is adnak pénzt. Árak azonban sokkal alacsonyabb, mint a mérnökös vagy mechanikusoké. A leggyűresebb kéményes ára 50 és 100 rubel közt váltakozik. Ha nagy a kínálat, akkor megesik, hogy 20 vagy 30 rubelre is lemegy az árak. Parasztokat vagy községes munkásokat 8 rubeltől fel egészen husz rubelig bőven lehet kapni.

As állam ezekkel a szerencsétlen ember párlákkal dolgoztat. Észükért senki sem felel. Százesrek háltak mar meg a kényszermunkák rabságában. Ezeknek sorsa, családú nyomora senkinek sem fáj. Es mind a szabadság jelszavával megy végbe. Antán szabad vallásyagkoritot hirdet a szovjet. Kében az évben a szovjet 612 templomot sáratott be. Ezek között van 402 ortodox, 82 katolikus, 60 mosé, 55 szinagoga es 6 baptista imháas. A harmadik öt éves terv idején minden vallási célt szolgáló épületet, amely a szás esztendőtt meghaladta, lebontják, mert életveszélyesek. E rendelet értelmében 2900 templom kerül lebontásra. Ezhöz tapsolnak kényszeredetten a modern rabszolgák milliói. Mert minden a szabadság jegyében történik.

P. Gábor Anasztáz.

A Magyar Ház gondolata.

Nem akarunk hiába való gondolatokat leírni. Tisztában vagyunk azszal, hogy nagy bajaink vannak, sokféle tenni való van a románial magyarság életében. De mindenek között is napirendre kell tűzni egy csiki Magyar Ház gondolatának a megvalósítását.

Aszonon a helyeken, ahol a magyarság más népek köze van beékelve inkább ki van építve az összeharításnak, a közös fajhoz való tartozásnak, egymás támogatásának érse. Amig a mi közeletünk többsége van a gancsok, az irigységek, egymás aszából az utolsó fátat kenyeret is kútni kész állandó eberségek magyar betegséggel, addig azokon a szigeteken, ahol a magyar nép idegen kunurak köze szorult, bámulatos fejleményekkel képes spolni azokat az erőnyeket, amelyek egy nép megmaradásának legfontosabb kellekel.

Ennek a szellemnek ísható bizonyítéka a Magyar Házak. As a magyarság, amelyet megerintett az egymásra utaltság szele, már teive van szervesedő, építő kedvvel. Abban a pillanatban, ahogy idegen tengerbe szakadva érezni kezd a összefogásnak szükségét, nyomban kész áldozatos nagy munkát vállalni fajart.

Es így születtek elsősorban azonon a helyeken, ahol a magyar tömegek más népek köze szorultak: a Magyar Házak. A kisebbségi soraba került magyarság eni akarásának ezek a becses bizonyítékai. Sokszor a semmiből huztak hajlékot maguk fölé ezek a magyar szigetek. Megepitettek maról-holnapra azokat a faiakat, amelyekben belül egymásra talált a magyar családok minden tagja.

Semmi nem bizonyítja jobban azt, hogy a csiki magyarság milyen távol áll egymástól mint az, hogy husz évszázad alatt sem érszte szükségét ennek a közös aszúknak. Vagy ha érsztük is, de nem volt hosszú annyi lendület, hogy magyarságunk az egyházszervezetnek, a közös küsdémeknek ezt a végvárat. Es ha lendület is akadt volna hozzá, azt elgancsolta az a sokszor lehetetlen bizalmatlanság, amellyel itt egymás aszándékait követel szokták.

Pedig a csikmegyei Magyar Házak mégis megkellene valódnia. Minden kicsinykedesen felül emlékedve össze kell hordan a téglait a csiki magyar egység gondolatának. Mert innen kell elindulnia annak a magyar lelküket összehangoló küsdémeknek, amelyre egyre szentebb hivatás vár.

Gondolkozunk, foglalkozunk ezertettel a kérdéssel. Hiszen megérdemil es a magyar küsdém, hogy tehetségünk szerint gondoskodjunk jövőjéről. A csiki Magyar Házak össze kell hozni es át kell adni hivatásának. Gondoskodni kell közös áldozatosággá arról, hogy legalább saját hajlékot biztosítsunk annak a muvtának, amely minden magyar ember számára a letkérdést jelent.

Vendégeimnek, jóbarátainak, ismerőseimnek es jóakaróimnak boldog újvet kívánok!

Mercuria-Ciuc, 1938 január 1.

Pechar János.

A marosvásárhelyi (targu-muresi) kereskedelmi es iparkamara közleményei.

A kereskedelmi es iparvállalatok figyelmét felhívjuk, hogy az 1937 évi december hó 31-én alkalmas eszünkben levő összes személyekről az azo nevjegyzéket legkésőbb 1938 évi február hó 1-ig be kell küldjük az Inspectoratul Industrial hos Braşov-ba. Részletesebb felvilágosítás kapható a Kamara titkari hivatalában a hivatalos órák alatt.

— No. 2757—1937 A bern-i románial kereskedelmi átszese komese szorlat a Svájci szövetségi kormány leszállította az árpa, malata es sör pótvám szorjat újabb megállapításig az alábbi szerint:

a) árpa es egyéb a sör malata preparálásához szükséges termények pótvámja 24.35 frankról 20.30 frankra 100 kg-ként;

b) sörmalata: 88 frankról 27.50 frankra 100 kg-ként;

c) sör 6 frankról 5 frankra lit-ként.

As új megállapítás az árpára visszamenőleg 1937 szeptember 15-ől, a sörre es malatára vonatkozólag pedig 1937 december 15-ől van érvényben.

— No. 2712, 2713—1937. As Egyiptomi kormány a románial nyomda részére szükséges nyersanyagok, orvosi olajok is, 4500 toana aszfalt becszesésére árlejtést hirdet; az árlejtési feltételek megkaphatók az egyiptomi főkonzulátó, Bucuresti, str. Cobăcescu No. 1.

— Macarie Boiciuc, D.vinia községből, Cetatea-Alba-megye, eladásra ajánl 6000 kigr. nyers ricinus olajat, kigr. ként 82 lej árban, franco Culevea állomás.

Az Országos Magyar Párt Gyergyóvárosi Tagozatának Elnöksége.

Szám: 261—1937.

Elnök ur!

Sziveskedjék megengedni, hogy meghatódva mondassak köszönetet Önnek, a vezetése alatt álló testület minden egyes tagjának es árvasságra jutott magyar népünk nyílt fejű, bátor lelki tagjainak azért a hőles, becsületes munkáért es bizonyoság tételért, mellyel az elmúlt választások kapcsán az őssmagyarságnak kieméltíthatatlan erkölcsi es anyagi jót, vele együtt hártatlan örömet s önmagunknak, gyergyóvárosnak megkülönböztetett megbecsülést szerestek.

Egyenként kellene keset szorítani, keblünkre ölelni azokat a hőseinket, kik szembe mertek nézni a csábításal, vállalták a testi es lelki megpróbáltatásokat s nem egyszer igazi hősközön máltó lendülettel vették ki részüket ebből, a részünkre nemzeti önérdelmot jelentő küsdélemből.

Kérem Öt es Gyergyó hőselektü népét, fogadják az én tolmácsolásomban is minden igaz magyar testvérünk szeretetteljes háláját s pártunk, az Országos Magyar Párt gyergyóvárosi elnökségének magyarosan keset szorító ószlata es nagybecsüldő köszönetét.

Gheorgheni—Gyergyósszentmiklós, 1937 évi december hó 29-én.

Dr. Gaál Alajos,

jársal tagozati elnök.

Farsangi célkitűzések.

Farsang van. Mulatságok, szórakozások ideje. Egy végnélküli mulatság ilyenkor a magyar falu, amelyben nap-hosszat folyik a bor, az ének, a tánc. A nehéz nyári munka s az advent szomorú napjai után a farsang vilámságában szabadul fel a székely ember lelke — sokszor túlságosan is. Ilyenkor aztán kikerül a zsebekből a bicseka s a szász borba székely vér vegyül. Székely anyák pedig keseregve siratják az élet derekán eltávozó lelküket, kiket örökre kiszakít közülünk a testvérvette gyilkos kés. Egy végnélküli ujjongás ilyenkor a falu a fiataloknak a végnélküli szenvedés, halottaknapj kecsere azoknak a székely anyáknak, apáknak, akiknek testvére, gyermeke költözött ilyenkor a testvérásta, hideg sírverembe. Hej pedig hányan vannak ilyenek! Hany székely életet követelt már eddig is a farsang!

Ez évben elég caeudesen indul. Mintha minden székely ember lelkére ránehezédnek az előttünk álló nehéz idők fojtogató szele! Mintha mindenik átérzéd azt a sorsvállalást, az egymásért élés, egymást segíteni akarás terhes kötelességét, amit es esztendőben es eddigieknl is sokkal keményebben ránk mért a végzet. Egy pillanatra megtorpant az egymást gyilkoló székely lélek: visszatért letenéhez, a katácsony—ujj—vizkereszt szent áhitatába merülve könyörög segítségéért az eljövendő, előtte álló teljes év küsdében.

Meghatóan áhitatos a székely léleknek ez a pillanatnyi magabaszállás, amit most tapasztaltunk. Megnyilatkozik belőle a sorsát átérzés öntudata, a röghöz való ragaszkodás vallásos imádata s a hitébe való menekvés megnyugvást adó öngyónása.

Ebben a lelki meghunyászkodottságban, a falunak ebben az önmaga előírta tisztítóüzében a legalkalmasabb az időpont arra, hogy város es falu között a lelki kapcsolatok megerősöljenek. A farsang a legkedvezőbb időszak arra, hogy a faluhöz közel térközzünk. A Magyar Pártva vár a feladat, hogy ezt a munkát véghez vigye, teljesedésbe öntse. Minden faluban lesz műkedvelő előadás, tánc a farsang alatt. Minden ilyen előadásra kimehetne egy-két fiatal magyar értelmiség, hogy az előadás műsorát egy kisebb tanító jellegű beszéddel megtoldja. Egyszerű nyelven, egyszerű emberek számára, de szívvél-lelkekkel kellene es lehetne beszélni a falunak valamely időszere kérdésről, gazdasági, népművészeti, kulturális eseményről. Oly képpen, hogy tanuljon belőle az előadó is, meg hallgató is. A falu szivesen fogadná ezt a megmozdulást, mert a hozzá eljutó gondolatok szórakozást hoznának a hosszú téli esték unalmába s alkalmat adnának a vitára még hosszú időn keresztül aztán is. Az előadó fiatalnak pedig az anyag betanulásán kívül kitűnő alkalom volna ez a közönség, a tömeg előtti fellépés megszokására, a tömegléleken való olvasásra. Így mind a kettőnek haszna lenne belőle.

Az előadások anyagát egy összeülő bizottság határozatná jóelőre es be is oszthatná a fiatalok közt, sőt még az átanulmányozás, a tárgy helyes megfogása, a források felkutatásában is segítségükre lehetne, miután ebben az öregeknek nagyobb gyakorlatuk van. A fiatalok aztán előre beosztott terv szerint cserélgethetnék egymás között a körzeteket, hogy minden talu egyformán részesüljön az előadandó anyag ismeretében.

Természetesen e munkánál első kötelesség, hogy az elvállalt szerepet mindenki katonás pontossággal végezze. Így elérhető volna ez, hogy a fiatalág is megszokná a fogylmezett, egy akaratnak alávetett munkát es ellenállóképes, mindenre kész, gerinces katonája lenne a pártnak a falu pedig észrevételül, ugyszólva akaratán kívül, acél kemény rétegként állana a vezérek háta mögött. Kinevelődne benne az összetartozás érzete, az egymás iránt való bizalom es a faja, vérei iránti áldozatos ragaszkodás. Amellett elérnők azt is, hogy a tegeyelemhez szokott székely ember fegyelmezni tudná magát az alkohol élvezetében is. Nem vennének erőt rajta a káros szenvedélyek, letompulna az anyagias gondolkodás es a székely vértől piros száaz bor nem oszítaná el a szép farsang ünnepeét a székely faluban. Magabizóbban, boldogabban nézne a székely nép akkor a jövő elébe s a boron, pálinkán megvakarított apró garasokból kulturházak, könyvtárak gazdagítanak, diszitenek, tanítanak a székely falut sok szépre, jóra.

Ilyen s eféle gondolatok foglalkoztatnak bennünket a farsang kezdetén s szívből kívánánk, hogy amit itt leirtunk, ne írott malaszt maradjon, ami nyomtalanul pusztul el a székely agyakban, mint anyai sok más szép gondolat, amit a lap hársbjain felvetettünk.

Gyergyói élet

A csiki turista háromszög.

A valeastramba-i (tekerőpataki) Sugó barlangnál, amely jelenleg feltárás előtt áll, a sunyó alkalmas arra, hogy nemcsak a turisták, hanem a régészek érdeklődését is felkeltse. — elmondottunk mindent, amiket eddig sikerült róla megtudnunk. A továbbiakat majd a feltárás rendjén fogjuk megtudni.

A többet kösött elmondottuk azt is, hogy a tulajdonos közbirtokeosság vezetése elhatározta, hogy még 1938 tavaszán egy minden turisztikai igényeket kielégítő turistaházat fog ott építeni.

A közbirtokeosság ezzel az építkezéssel egy érdekes turista háromszöget létesít akár a Sugó barlangtól, akár pedig a csiki Egyesekötől kiindulva.

A tekerőpataki közbirtokeosságuk ugyanis már van egy turistaháza. A Sugó barlangtól 8 kilométernyire eselőtt pár évvel egy igen erős borvízforrásra bukkantak. A forrástól 1 1/2—2 kilométernyire a Szánduj pataka tővénel a közbirtokeosság menedékházat épített, ahol állandó felügyelő tartózkodik s amelyben külön turistaszoba is van.

En a turistaház eddig ismeretlen volt turistáink előtt, amelynek magyarasata az volt, hogy turistáink azon a környéken nem találtak érdemesebb kiránduló helyet.

Ettől a turistaházától azonban csak 5 kilométerre fekszik az Egyesek és Balánbánya, s így most en a turistaház a Sugóbarlang és en Egyesek útvonálába kerülve, turistáink ezután bizonyára érdemesebb fogják tartani e területet frekvenciáját annál is inkább. mivel ezen az útvonalon keresztül hamarabb megközelíthetik az Egyeseköt vagy Balánbányát, mint például a Gyilkostó felől.

A Csik felől érkező turistáink részére tehát vagy en az útvonalon: Sugóbarlang—Szánduj menedékház—Egyesek—Balánbánya—Gyilkostó—Gyergyóssenti (Gyergyóssentimiklós)—Sugóbarlang en vagy tovább utasas a Valeastramba-i (tekerőpataki) vasuti állomásról, vagy tovább haladva a szánduj menedékháznál, Egyesek, Balánbánya és tovább utasas Csikszentdomokosról.

A Sugóbarlang és en ott felellendő turistaháznak még en a helysét elnye is megvan, hogy közel fekszik a tekerőpataki határban a gyergyóssenti:miklósi Turista Egyeslet által felellített sí-ugróháchoz és a mellette levő melegedőhöz, miáltal a sugói turistaház alkalmas hosszabb időn át is a sí-pályán gyakorló vagy sí-versenyekre odaérkező turisták részére is.

Mindenesetre a jövő fogja megmutatni a Sugó barlanggal kapcsolatosan a helyi turisztikai kiakutást. Annyit azonban bizonyos, hogy a Sugó barlang feltárással vidékünk egy igen érdekes es értékes turisztikai hellyel szaporodott, amely hivatva less az eddigienél még látogatottabbá tenni Gyergyó és környéke vidéket.

Dr. Csiby Andor.

Előkészületek a gyilkostói országos korcsolyaversenyre.

A folyó év január 23—30-ig terjedő országos korcsolyaversenyt, tekintettel a Gyilkostó 100 éves jubileumára, a sok versengő város közül a klimatikus bizottság támogatásával a gyergyói sportegylet rendezti. A versenyek, melyre az ország legjobbjai neveztek be, mint pl. Bucuresti, Ciuji, Cernauti, Brasov és Targu-Mures, a nézőközönségnek ritkán látott sporteseményeket fognak szolgáltatni. Már minden előkészület megtörtént arra, hogy a résztvevők minél jobban érezzék magukat. A nagyszerű korcsolya- és sí-pálya, valamint a sí-ugróhánc már teljesen rendben van.

Tekintettel az előrelátható nagy forgalomra, a rendezőeg minden lépést megtett arra, hogy a vasuti 50%-os kedvezményeit, valamint a pontos autóbusszajáratot minél hozzáférhetőbbé tegye a legszegényebb osztályok részvételét is.

A gyilkostói vilák. névaserint Jakatffy, János, Wagner, „Havai gyopár“, Alexi, Casa Alba, Vajda és a Turista menedékház merseket árak mellett a legnagyobb kényelemmel és felkészültséggel várják a közönséget.

Amint utólag értesültünk a Keleti Újság és Ellen-sék rendezésében egy 7 ne-pos társas utazást hirdettek, ami szintén a forgalom emelését és a közönség igényt szolgálja.

Szilveszteri est 1937-ben.

Ahogy mi láttuk...

A pódiumon ülő nyelc musikus olyan dübörgő sikoltásba tört ki furcsa alak hangszereiket, hogy saját magukat is ex-asiba ejtették. Rongatóntak, ugráltak és ekstelenül csőrömpöltek. A dobos ördögi táncot járt, ormólanul hosszu karjait minduntalan levegőbe röpítette, kifogva a feldobott dobverőket, majd hirtelen fel-felpattanva a székéről, furcsa, intább rekedtes hangon, hoassan elnyujtva ordította tul a pokoli szavjait.

Ugy látszott, hogy en az általa az idősokkserü reaktetes a táncosokra is áttérjedt.

Az agyon fogyókúrásott, deakkserü női testek, kéjesen összevetve caontvavakat a szmokingba bujtított bábokkal, úgy rugdalóttak, mintha galvanikus erő mozgatta volna őket. Nektivadulva rohantak össze, majd causzva-csausogva száguldóttak körül a parketten.

Az egyik sarokasztalnál csendesen, visszavonulva ült az egyik mama, fiatal lányával.

Képséid anyuka! Es entán, szilveszteri öröm, a

Laci már félig-meddig nyilatkozott is — esólt meg a lány.

Es mit mondoti? — Kérdésze felvillando szemmel a mama.

— O! a Laci olyan kedves fiu. Képséid csak azt mondta csuda jó nő vagyok és olyan sz-appelem van, hogy még a legbárgyubb fiaköt is folesigázza. Hozzá teite azt is, hogy nagyon boldog lenne, ha vagy a praciájába tarthatná az én aranyos kicsi kacsóimat... De most megyek, mert az újév mindjárt beköszönt, a villany elalszik és a Laci vár...

A mama nem szólt semmit, csak ült tovább, majd halkan, nagyon halkan felsóhajtott:

Istenem, hova lett a régi lavendula liliat, a szép valcerláncunk és az en idő, amikor a gyermekek hasótetet erettek, inkább az édesanyjukhoz bujtak?

Szeméből nagy, kövér könnyesepp gördült alá, de egy hirtelen mozdulattal pudert szedett elő és hosszákendett s vékony kis könny-baráda szakértő elsimításához.

Astán kladut a villany. A megjédt kis malac sikoltásába egy borlat hang kiöltött bele:

„Boldog újévet!” T. I.

B. U. É. K.

1938
éve

kedves vevőinek és fogyasztóinak a

Schmoll-Pasta R. I.
Braşov-Bucureşti

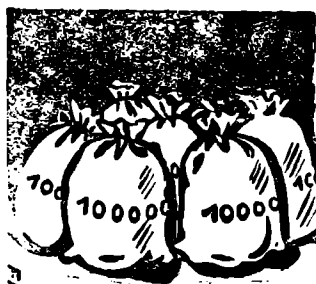
H I R E K .

— Köszönet. Ezáltal mondunk hálás köszönetet Zárug Lenke urleánynek, mint a Mária Kongregáció tagjának, ispunk terjesztése terén kifejtett szorgalmas munkásságáért.

— Biro Janos: „Tűzjel Hegyalján” című novellás köteté most van sajió alatt. — Ezt a fiatal, törekvő írói ismerjük a nem régen megjelent „Ösmagyarak műveltségéhez adatok” c. munkája révén. Több értékes cikke is megjelent lapjaink hasábjain. Így érdeklődésrel várjuk újabb könyvének megjelenését is, mivel tudomásunk szerint ugyancsak egy nagyobb munkán — Gyergyó történelmének kimerítő megírásáival is foglalkozik. A becsüto könyv előjegyezhető és előfészthető: Márk törvénykezésében és a szerzőnel Gueorgheni-ben (Gyergyóssentmiklósban)

— Laji furt mulat... A Ciuji (Kolozsvár) Magyar színhos szilveszteri kabaré műsorán — mint vesszük a hírt — szép sikerrel mutatta be munkatársaink és a „Gyergyói élet” rovatvezetőjének Csiby Lajosnak: Laji furt mulat... c. 1 felvonásos székely tréfáját. Napi lapjaink az Ellen-sék és Keleti Újság „szép siker” címea könyveit el az eredményt, amihet mi — természetesen — örömmel gratulálunk. A Magyar színház arról értesítette a szerzőt, hogy székely tréfáját és ugyancsak a „Bolondság en élet” c. 1 felv. operettet, amihet Molnár Janos székely meneszerzőnk írt szép muzikát, a tavass folyamán turnéra viszi. — Amint értesültünk ugyanezen darabokat a brasovi (brasói) Magyar Dalárda a februári tréfás estélye mű-orába kerto el es itatta be, amihet már is nagyban folynak az előkészületek.

M O N I .
Folyó hó 8. és 9-én, szombaton és vasárnap
„A HALÁLBRIGÁD”
míg 15. és 16-án, szombaton és vasárnap
a „SKORPIO”
Adolf Menjon híres bűnügy filmje körül vetítéste.

Vagyont

nem lehet az ételen megfakartítani. De ha beosztással élünk, kevés pénzért is jól lakhatunk. Egy jó kávéval és egy-két vajaskenyérel pl. nagyon könnyen pótolhatjuk az egyik étkezést. A Kathreiner-ből és a Valódi Franck-ből készített kávé nemcsak tápláló, hanem olcsó is.

Cinkus.

Itt nálunk a Székelyföldön, — de különösen Gyergyóban — a marháját, ha eladja a székely ember „cinkus” ad róla és nem marhaleveler. Mindig különösen hangzott nekem en a „cinkus” szó. Sokszor feltettem magamban, hogy kiköttem ennek a szónak az eredetét. Kerestem a német származását? nem találtam. Latinból nem vehettük át, a magyaros „marha-levél” pedig teljesen szoiagi fordítára a német elnevezésnek. Vegeredményben mégis csak kell valami értelme legyen, — tüdőöttem magamban. A Lexikon is csak a „cinkus” szavát ismeri. Szerinte e szóról régebben az volt a német, hogy eredetileg kockajátékos volt s a német zink-vel rokonították, mely azonos a francia cizq s latin quirque-vel (jelentése ötös).

Ujabbaz Tolnai Vilmos bebizonyította, hogy zink, sinken szavának átvétele, melynek jelentése: jegy, jel, intés, tulajdonjel, beavatott, orgasda. Valószínű, hogy e szó az erdélyi száass nyelvjárások valamelyikéből került nyelvünkbe.

Mivel minden utánjárás a nyelvészeti összes tudással sem tudtam magamnak kielégítő választ adni, feladtam a reményemet, hogy valaha is sikerül a „cinkus” szó titkának megfejtése.

Nem régen azonban a Csiiki Néplap 1937 évi 19 számának hasábjain megakadt a szemem egy pünkösd-i magyar népszokások és énekekröl tárgyel- e cikkben. Mivel mind-n népies jellegű munka érdekel, — dacára annak, hogy a szöveg nem sokat értek, — elkezdtem olvasni en a nem éppen rövidnek mondható cikket. A vége felé, amikor már majdnem le akartam tenni a kezemből, mert a népszenét kezdette tárgyalni az író, a sorok között megpillantottam a „cinkus” szót. Nem tudtam elképzelni, hogyan kerülhetett a népszenéhez a marha-levél. Es már érdekes lehet! Tehát folytattam az olvasást: „Szép régi énekek hangzanak el pünkösd-

kor Szegeden, melyekből a szokás ördögi voltára is következtethetünk. A szegedi királyné pünkösdönli a kezében virágsecskorral jár, melyet királyné pálcájának vagy „cinkus”-nak hívnak, mivel hasonlít a valamikor használatos rováspálcához, melyeket még a 18-ik században is cinkusnak neveztek.”

Itt meg kell állni! Hasonlít a valmikor használatos „rovás pálcák”-hoz, melyeket még a 18-ik században is cinkusoknak neveztek. Nem tudom honnan vette ezt az adatot Kenesey Magdolna, a cikk írója, mert ha tényleg a rovásíráshoz használatos rovásbotokat árti és említeszlete cinkusoknak hívtak, akkor tudtan kívül megérőítette ezt az állítást, hogy a rovásírást a székely átlagnép is ismerte és élt vele. Enzel tehát: megdől Pöpa—Issacu elmélete is.

A magyarázata pedig egyszerű. A székely, ha eladja állatait (lábas jószágát), az adás-vétel tényének megérőítésére telerölt rovásbotot, vagyis „cinkus”-t adott minden bizonyos, amely elnevezést azután a mostani marhalevelekre is átvitte. Hogy azonban ezek a rovások az állatok fülén még mindig szokásos tulajdonjegyekkel voltak-e kapcsolatban, nem lehet tudni; kétségtelen ellenben, hogy a mostani u. n. marhalevelnek, vagy ahogyan helyenként hívják — járlatnak a cinkus elnevezése ösi vonatkozású. — En pedig, hogy Szeged vidékén is él a nép ajkán a rovásbotok ilyen megnevezése, arra vall, hogy nemcsak a székelyek, hanem a magyarok is használták a rovásírást.

A dal, amelyikben a cinkus szó előfordul, teljesen pogányos hangzású s Kenesey Magdolna szerint is hosszú múltja van:

„Haj, cinkus, cinkus,
Pohár tulipántos:
Hirtetek virágot
Az Isten markába”.

Gy. Blénessy Alajos.

BEL- ÉS KÜLFÖLD.

A Goga-kormány újvi szövege. Az ország új kormányának programját Goga miniszterelnök újvi szövegében ismertette Románia népével. A beszéd hangzatosabb, hogy a kormány szándéka megvárja utána az egyezkedés román nemzeti állam megszűlését. Beszél a miniszterelnök arról, hogy ennek a nemzeti újvi szövegnek a legteljesebb rend és törvényesség jegyében kell végbemenni. A kormány ragaszkodik az alkotmányos formához és minden lépést törvényes alapon szándékozik megtenni. Kihangsúlyozta, hogy a kisebbségek ne jászanak az alkotmányos újvi szövegben jogfosztást. Múltányoltonak kell azt, hogy ami itt folyik nem egyen, m n s a román fajnak az a törekvése, h gy ur legyen a maga földjén. Aki beleilleszkedik a mi államformánkba és megéri nemzeti törekvéseinket, nyugodtan élhet közöttünk. — Külpolitikailag azt üzenete, határokon túlre, hogy ne lászanak elonséges szándékok azokban a tettekben, amelyekben a román nép ki akarja harcolni a maga életlehetőségeit. — Szavait így fejezte be: Emelt földi átok újvi szövegének a nemzet előtt. A fejem ősz, de a szívem fiatal, erős, tettekre kész és ígérem, hogy a holnap nappal új Románia kezdődik.

A kormány feloszlatta az összes községi város és megyei tanácsokat. A január 3-iki minisztertanács előterjesztése alapján királyi rendelet törvény jelent meg, amely feloszlatta az összes községi, városi és megyei tanácsokat.

A remhírtjesztők ellen. A belügyminiszter körrendeletet küldött az összes megyefőnököknek, hogy az alamtörvényt szigorúan alkalmazzák mind azokkal szemben, akik remhírtjeztet terjesztenek. — A rendelethez valóban nagy súlyosság van, mert tényleg elrekesztő az a fantázia, amivel az emberek az eseményeket kommentálják. Mindenki tud valamit, vagy hallott a rádióból egészen lehetetlen kormányzati tervekéről, amelyek semmi egyebet nem valók, mint arra, hogy igazságot a kedélyeket és egészen veszedelmesen elvegyék a kedvet minden komoly munkától.

Vissza a régi nevekhez. Arról is van szó, hogy a Goga-kormány rendeltetvényt ad ki, amelyben megvonja a román neveket mindazoktól, akik elhagyták fajukat, hogy román nevek alá rejtőzve előnyöket biztosítsanak maguknak. Kivételt képeznek azok, akik tényleg román eredetűek voltak. — Mondanunk sem kell, hogy ez a rendelet örömet okoz. Van benne egy tiszteltetelmélt bölcsesség. Vegeredményben a romanság semmit nem nyert azokkal a mindenne kapható sörperek jellemekkel, akik elsőpillanatra megtagadták nemzetiességüket, amihelyt az érvényesülésüknek a név és váltás változtatás csak egy halvány reménységet magocillatott. Dicsődjék a Goga kormányt, ha kemény erővel kiűzi a nemzet testéből ezeket a veszedelmes patkányokat, akikkel ő k semmit nem nyertek, mi pedig igazán semmit nem veszítettünk.

Külgyminiszterek a Rivieran. Az Európaszerző dühöngő fogynulán nyomán diplomatánk előszáratétel húzódnak le a francia Riviera. Már oledékezett Lloyd George, Eden külgyminiszter és Sir Robert Vansittard a britt külgyminiszter, most pedig várják Delbos francia külgyminiszter, aki Edennel legutóbbi keletarópai körútjának tapasztalatait vitatja meg. Ugy tudják, hogy Titulescu volt román külgyminiszter is utókorára a francia tengerpartra készül.

Megbeszélések a magyar fővárosban. A római egyezményt aláíró hatalm-k most vasárnap Budapesten tárgyalásra ültnek össze. Ebből az alkalomból vasárnap a magyar fővárosba érkeznek Schmidt Guidó osztrák és Ciano olasz külgyminiszterek.

A Goga-kormány új földmívelésügyi miniszterévé D. R. Ioanidesont nevezték ki.

A spanyol frontokon Ternerl környékén a nagy hideg ellenére is elkezdett küzdelem folyik. A vörös csapatok keményen védekeznek a nemztek sűrűn megismétlődd rohamaival szemben. Mindkét félnek nagy veszteségről számolnak be a harcéri jelentések.

Micescu román külgyminiszter Prágába utazott, onnan visszajövet Stojadinovic jugoszláv külgyminiszterrel tárgyal, majd elutazik a genfi Népszövetség január ülészakára.

Vendégeimnek, ismerőseimnek és jóbarátainak ezuton kívánok boldog és az eddiginél kellemesebb ujesztendőt.

Kalfás József,
ipartestületi vendéglős.

KÜLÖNFÉLÉK.

Osikvármegye Prefektusának nyilatkozata. L. puuk felkereste Jonescu mérnök megyei prefektust, hogy nyilatkozzon vármegyének közönségének kormányának programjáról és legközelebbi célkitűzéseiről. A Prefektus az országos programon kívül a következőket mondta vármegyének számára: A kormány célkitűzéseit, hű emberei szósszerint fogják alkalmazni. Ehez minden keresztény polgar segítségét kérjük nemzeti különbség nélkül. Közudománu, hogy a kormányunk nem tesz különbséget román-magyar vagy más nemzeti-szerű állampolgar között. Mindenki támogatását kérjük, hogy becsületre, tisztességes munkát végezhesünk a keresztény erkölcsök szellemében. Aki nem akarja a kormány programját támogatni álljon félre. Aki bármely eszközök felhasználásával zavart akar kelteni a kötelesegsünk teljesítésében, árulónak minősítjük és ebben az értelemben kívánok boldog új évet Csikvármegye keresztény közönségének — fejezte be nyilatkozatát Csikvármegye Prefektusa — kérve ismételtelen közönségünket, hogy a kormányt támogassa a célkitűzéseinek sikere érdekében.

— 1938 szerenosis esztendő. Az 1938-as évből semmi jó nem néz ki. A megfogható tények szerint igazán semmi. Gond, kllátástalanság az egész vonalon. Valamibe mégis fogózkodni kell. Móg kell szivni reménytel magunkat a nagy utra. De honnan, miből. Megmondjuk. Adjuk össze az 1938-as év számjegyeit. 1+9+3+8=21. A kaballista gyakorlat szerint azok a svek, amelyeknek így összeadott számjegyei héttel osztható az szerencsés esztendő. A mi új esztendőnk pedig héttel osztható. Ebben az örök sötétségben egyetlen fáklya, ami jót világít számunkra. Es a 21-es szám. Ugy belekapszódottam, mint egy vérből kártyás. É, aivánom a közvélemény újvi asztalára. H gyjen, reménykedjen benne mindenki assal a bizakodással, mint amilyen rétségszűrésnél megfogódtam én ebben az egyetlen támpontban.

— Halalozás. Pacurar György vármegyei irodafőnök 1938 év január hó 4-én városunkban meghalt 50 éves korában. Egy igazán szerény, becsületes ember dlt ki az élők sorából. Fájdalmas veszteség a korai elmúlása, különösen az ma, amikor kivesszőben van az a típus, amelynek ő egész életében megtette a példáját. A csendes, uri modoru, jó embernek minden kiválóságával megaldott értékek volt. Talán csak kevesen tudták róla, hogy a világháboru egyik legvitésebb katonája volt. A 24-es honvéd gyalog esztendőben többször sebesült. Königránál sebesült! csaknem megvakult. Bátoraságán, vitéz kötelesegszűrésének híre volt az esztendőben. Tulajdonosa volt a nagy, kiséstet és bronz legénységi kitüntetéseknek. — Most egész fiatalon ölte meg a szive. Az a halk, finom szive, amely minden nagyhangságtól idegenül visszahúzódott, de amely első volt a kötelesegszűrésében. Fomondta a szolgálatot a világháboru hős katonájának, az olasz poklokban lestrapált szive, amely kemény tudott lenni, a háborus megróplátások között, de emberiesen fenkült tudott maradni, a béke háborujában. És es az érték az, ami megérdemli, hogy társadalmunk megbecsülésével állja körül koporsóját a részvétellel vegye körül családjának nagy veszteségét.

— Választási utohangok. Mint minden választás lezajlása után, egy most sem maradtak el a sokkások feljelentések, melyek a választási harc során sokszor t-lán nem is — elhangzott kifejezésekért indulnak meg. A sandominici (caikamentdomokosi) csandórság például feljelentést tett az ügyességen Dr. Gyárfás Elemér szenátor, Dr. Pitner Árpád ügyvéd és Szakács B. János borsosval bíróval ellen, mert állítólag a választások alatt tartott beszédekben lázító tartalmu kifejezéseket használtak. Az ügyesség a feljelentéseket áttette a vizsgálóbíróhoz a vizsgáló levezetésére.

— Ugyancsak a választások során tett kijelentések miatt feljelentette Dr. Pitner Árpád ügyvédet Cucuaciueni (madfalvi) gör. kei. lelkes is, ki úgy találta, hogy az elhangzott kijelentések az ő becsületébe vágnak. Az ügyesség ezt az ügyet is áttette a vizsgáló levezetésére.

— Életveszélyes fegyveretés. Lengyel Benjamina 20 esztendő sanciai (caikamentkirályi) legény egyik este életveszélyesen megfenyegette László Abrahamot, majd dühében ennek kerítését is összerongálta. A gasda életveszélyes fenyegetés és vagyonrongálás miatt feljelentést tett ellene.

— Gyomorfájás, székrekedés, rossz emésztés, felúvadás, aszudás, hányinger, vörnyomás, epe és a belecsatorna rendellenesség-inél, teljes gyógyulást nyújt a Dr. Földes-féle SOLVO pirula, Dr. Földes gyógyesztára, Árad. 1 10

— Légvédelmi gyakorlat városunkban. Január 9-én a város területén légvédelmi gyakorlatot tartanak. A gyakorlatokat a déli és esti órákban hajtják végre.

— Hidegre fordult az idő. A szekeres karósszony után hirtelen fehér vizkeresztre ébredtünk. Az ujesztendő pár centiméteres hava olyan hidegbe hozott, hogy reszkette járnak az ucsán az emberek. A hőmérő állandóan súlyed, 20—25 fokos hidegekkel mutatja meg fogát a csiki tél. Van jó szánat, a székely ember téli kenyere, az erdős, vigan folyhatna. De a változott viszonyok miatti bizonytalanságban az összes falzemek leálltak és beszüntették a vásárlásokat. Ha ez sokáig így tart nehéz napoknak nézünk elébe.

— A oszdörömester és a magyarpárti tagságdíjak. Szabó József madfalvi lakos, a Magyar Párt ottani tagozatának pénztárnoka ő társával együtt a Magyar Párt tagsági díjait hajtotta be. Miatán a falmi embernél a pénz nehézen állt, inkább természetben fizették járandóságukat. A társaság össztalálkozott közben a madfalvi oszdörömesterral, ki miniszteri engedélyt kért tőlük, mely igazolja, hogy gyűjtésre jogosultságuk van. Majd mikor ilyen felmutatni nem tudtak, az egész társaságot az őrsre kísérté, ahol jegyzőkönyvet vett fel és elkobozta a gyűjtött természeteket. Szabó Józsefet pedig ő társával együtt délután 3 órától éjjel 11 óráig fogva tartotta. A Magyar Párt a megye prefektusához fordult panaszával az ügyben, hivatkozva arra, hogy az 1923 június hó 8-án megszávozott törvény a kéregetést engedélyhez köti ugyan, de jelen esetben tagsági díjak beszedéséről van szó, ami nem lehet kéregetésnek minősíteni még akkor sem, ha azokat természetben fizetik. Esért sürgős intézkedést kértek az ügy tisztázására és a lefoglalt tárgyak visszaadására.

— A munkakamarák szenátorválasztása. Folyó hó 30-án zajlott le a munkakamarák szenátorválasztása. A bakan munkakamarához tartozó osikmegyei tanácsosok a jasi-kerületben szavaztak. A választás eredményeként Emil Celsoovachi ügyvéd, hivatalos jelölt nagy többséggel jutott be a szenátusba.

— Allamellenes büncselekményért. Illés János osicsei legény, a osznovizsi 8 vasászered katonája szaba iságon volt. Az egyik madfalvi korombán berugva, összetörte az ablakokat és felségsértő kijelentéseket tett. A zavartkeltő katonát esartóztatták és átadták a brassói hadbírósnak.

— Nehézségek a Csehorszávkába irányuló borexport körül. As utóbbi időben a cseh piac komolyan érdeklődött a romániai borok iránt és kísérletből már tört-niek is szállítások. A napokban aztán a cseh pénzügyminiszter felemelte a bor fogyasztási illetékét, ami az áratat olyan mértékben emelte, hogy a vásárlás átmenetileg azt lehet mondani — megállni. A cseh borkereskedők különböző lépéseket tettek az intézkedés visszavonására, mely elsősorban a romániai exportra felkészülő termelőket érinti.

— A női háztartási tanfolyam vezetősége a tanfolyam megnyitására időpontjáról az ujesgok utján fogja majd értesíteni az érdekelteket.

— Uj ügyvéd. Dr. Rikossy István, vármegyénk esültöltje Brarov (Brasschar) B. avardul Regola Ferdinand 9. szám alatt ügyvédi irodát nyitott.

— Gyassrovat. Gothard Miklós, 69 éves korában, 1937 évi december hó 29-én meghalt Sanciai Caikamentkirályos.

— Gyenge vásár Szépvízen. A változott idő szele érzik egész gazdasági életünkön. Folyó hó 7-én volt Szépvízen a kirakóvásár, mely a legjobb vásárok egyike volt mostanáig. Az idel kirakóvásáron alig volt mozgás észlelhető, az ezt megelőző állatvásáron pedig mindössze 60 állás történt, holott régebben a megkötött állatvásárok száma az ezret is elérte.

— Gyorsan akarsz gondolkodni? Allj a fejedre. A colgatel egyetemen, Amerikában, azt tanítja Dr. Donald A. Lavid professor, hogy a gondolkodást és az elhatározást nagyon meggyoraltja, ha es ember a feje tetejére áll. Ezt melegen ajánljuk minden lassu énszjaratu ember figyelmébe, mert így rekord eredményeket érhetnek el a gondolkodás meggyoraltása terén. Lám, legjobb példa erre a világ. Est a mi világunkat is ugy a fejetejére állították a politikusok, hogy utolerhasztelen gyorsasággal rohan a magocmáltulás felé. De nektük még es a gyorsaság is kevés. Móg est is motorlási fogjuk, küllöbül pedig, mint tesszem fel, a nemet hadsereg, amely pedig mintakép ilyen tekintetben. De hogyan? — Hát mindnyájan fejtetőre állunk, amittől olyan gyorsaságra jön a világ, hogy soha többet nem tudunk egyensúlyba kerülni. Már most is közel vagyunk hozzá. Maglájátok, hogy milyen fenséges lesz es a fejtetőre állított emberiség. Csak es a kár, hogy én sem láthatom. Mert — asolidaritásból én is fejtetőre állok majd veletek együtt.

Turistaság.

Si-verseny.

Az E. K. E. Caikmentkirályi Osztálya folyó év január hó 23-24-én a Sútában tartja szokásos évi si-versenyét, amelyen híres barasovi ugró-hajnokok is résztvesznek. Az egyesület rendező bizottsága mindent megtesz, hogy a verseny érdekessége látványossága érdekében. A verseny utáni este tea-est lesz.

Si-tanfolyam.

Az egyesület jövő héten si-tanfolyamot rendez kezdő és haladó szók részére. A tanfolyamot Nagy Rezső helybeli román. keth. főgimnázium fiatal tornatanára vezeti. Résztvételi-díj személyenként 250 lej, egy'len tagoknak 200 lej. A tanfolyam március elejéig tart és hetenként négyszer van. A tanfolyam iránt érdeklődők jöjjenek el január hó 9-én, hétfőn este fél 9 órákor a Dáola-étteremben megta táudó megbeszélésre. Ugyan-ly a versenyzők is jöjjenek el a megbeszélésre. S-tanfolyamra jelentkezni lehet a Dúrr-üzletben is.

Csik Gazdasági Szövetkezet az érdeklődők szives tudomására hozza, hogy — mivel a traktorral fát szállítanak — ezután hetenkint szerdán és csütörtökön darálnak. Kéri a közönséget, hogy darálni valót csak szerdán es csütörtökön hozzon.
Darálásnál: 2 métermássáig 10%
2-10 " " 8%
10 mázsán felül 7% vámot vesszünk.

Eladók: Gyalugép nut-Feder, ingafűrés, gyaukés feudkeszűtök (Kirohner gyártmányok); Mecago kalapácsos malom, Mav. benzimotor 20 HP., Mav. góalocomobil 36 HP., Ganz villanymotorok 120 volt, 1, 5, 2 HP., esztergapad 1.5 mtr. osztávolsággal, furógép, gattertengelyek, lendítőkerek, gyűrűs csapágyak, szijtárcsák, tábori fuvók, schmirgli kövek, golyós csapágyak, vizifűrészfelszerelés, Körting-injector, góssugár-szivattyu, gatteralkatrészek használt állapotban. Szállítunk gyári raktárunkból mindenemű kereskedelmi és gépöntvényeket um.: üstök, székérszerek, mérlegsúlyok, főző-és melegítő-kályhák stb.
FERRUM vasútöde, Mercurea-Ciuc.

Egyszerű butorok, háziesszközök, 25 literes zsiros bödön, uj kötött férfi szvetter, erős termetre eladó Marasesti u: 8 sz. alatt.

„CSIKI LAPOK“
Politikai, közgazdasági és szépirodalmi hetilap
Működésüni ár:
Egész évre 80 -
Negyedévre 40.-
Külföldre egy évre 864 -
Póldányonkénti ára 3 Lei.
Magyarország minden városában
Hirdetési díjak a legolcsóbban számíttatnak.
Kéntarok nem adatnak vissza.
Nyilváltéri közlemények díja soronkint Lei 25 -
Kiadóhivatal: Mercurea-Ciuc, Strada L. C. Bratiannu 56

Könyvkötészeti munkákat a legesőbb és legtartosabb kivitelben a legjutányosabb árak mellett eszközöl a Vákár üzlet, Mercurea-Ciuc.